

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 21 Haziran 2021
Sayı: 2556

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/06/2021 11:18
Sayı: E-120.10-
0831691

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlk çağlardan bu yana hayvancılık, en önemli ekonomik faaliyetlerden biri olmuştur. Tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile bunlardan elde edilen ürünler “insan refahı”nın temelidir. Tarım ve hayvancılık sektörlerinin, Türkiye tarafından Avrupa Birliği ülkelerinde olduğu gibi, “İnsan Refahı” ilkeleri çerçevesinde ele alınması ve politikaların buna göre belirlenmesi önem arz etmektedir.

Türkiye’de hayvancılık sektörünün gelişmesinin önünde, dış ticaret politikası ve ekonomik gelişmelerden kaynaklanan bazı engeller bulunmaktadır. Örneğin besicilik ve süt vb. hayvansal ürünlerin üretiminde yaşanan sorunlar, üreticilerin iflas etmesi ya da kar elde edemedikleri gerekçesiyle işletmelerini kapatmaları ile sonuçlanmaktadır. Dolayısıyla hayvancılık sektörünün gelişimi ve ekonomik büyüme olumsuz yönde etkilenmektedir.

Büyükbaş hayvancılık sektöründe faaliyet gösteren üreticilerin son zamanlarda karşılaştıkları en büyük sorunlardan biri, yem fiyatlarındaki artıştır. Son bir yılda yem fiyatlarının neredeyse iki katına çıkması nedeniyle birçok üretici kar elde etmekte zorlanmaktadır. Yem fiyatları ve elektrik/su gibi besicilik ve hayvansal ürün üretiminin temelini oluşturan kalemler son yıllarda kur artışına ve ithalat politikasına bağlı fiyat artışı yaşamasına karşın üreticiler ürünlerini maliyetlerini dahi karşılayamadan satmak zorunda bırakılmaktadır. Örnek olarak yakın zamana kadar aylarca sabit tutulan süt fiyatına karşı yem fiyatlarının serbest bırakılması ile süt üreticileri maliyetlerinde ciddi bir fiyat artışı yaşamıştır. Ancak süt alım fiyatının sabit tutulması ciddi bir mağduriyet yaşatmış ve bu konu kamuoyunda da kendine yer bulmuştur. Maliyetlerini çıkartamayan süt üreticisi gibi birçok besici ve hayvansal ürün üreticilerin borçları katlanarak artmış; özellikle aile işletmesi gibi küçük işletmeler hayvanlarını kesime göndererek işletmelerini kapatmak durumunda kalmışlardır.

Süt alımlarında üretici ve tüketici arasındaki fiyat farkının kapatılması adına, Ulusal Süt Konseyi aracılığıyla süt fiyatlarının belirlenmesi uygulamasına benzer şekilde, yem fiyatlarının da devlet tarafından sınırlandırılması, yani yem satışları için tavan fiyat belirlenmesi ile bu konuda yaşanabilecek olan mağduriyetlerin önlenmesi sağlanmalıdır. Ek olarak, üreticiler tarafından hayvan yemi olarak kullanılan arpa ve mısır giderlerinin devlet tarafından karşılanması talep edilmektedir.

Sektörü olumsuz etkileyen başka bir önemli sorun alanı ise, etinden yararlanılmak üzere damızlık olarak üretilen ve beslenen hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünlerin yerli üreticiden alınması yerine ithal edilmesidir. İzlenen dış politikaya bağlı olarak üreticiler, ürünlerini piyasa değerinin altında satmaya mecbur kalarak, kar edememektedirler.

Et ve Süt Kurumu’nun verilerine göre 2019 ve 2020 yıllarında et ithalatı azalmış olsa da hala devam etmektedir. İthalat politikasının aynı şekilde devam etmesine rağmen, tüketici açısından bakıldığında et fiyatlarının oldukça yüksek düzeylere ulaştığı görülmektedir. Çünkü, ülkenin et ihtiyacını karşılamak ve et fiyatını makul seviyeye çekmek için esas olarak yapılması gereken; ithalat değil, hayvancılık üzerinden geçimini sağlayan üreticilerin desteklenmesi olmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının, en temel besin ihtiyaçlarından olan ete erişimi için et fiyatlarının insan refahı ilkelerinin gözetilerek makul seviyede tutulması, toplumun hiçbir ferdinin bu temel ihtiyaçtan mahrum kalmaması adına sosyal devlet ilkesinin de gereği olarak sağlanmalıdır. Bunun için de yerli üreticinin desteklenmesi; süt alımında olduğu gibi et alımlarında da üretici ve tüketici arasındaki fiyat farkının kapatılması gerekmektedir.

Ayrıca, Türkiye’de hayvancılık sektöründeki sağlık sorunlarının fazla olması, üreticilerin hayvan sağlığı alanındaki bilgilerinin yetersiz olmasına ve bazı durumlarda hayvanların yeterli beslenememesine bağlıdır. Besicilik ve süt üretimi yapan işletmelerin koruması gereken sağlık standartlarının oluşturulması için üreticilere teşvik ve imkan sağlanmalı, bu konuda devlet tarafından verilen rutin sağlık hizmetleri ücretsiz hale getirilmelidir.

Besicilik ve hayvansal ürün üretimi sektöründe yaşanan destekleme, taban/tavan fiyat, kur artışı ve ithalata bağlı maliyet artışı, ürünlerin son tüketiciye ulaşana kadar katlanarak yaşadığı fiyat artışı ve benzeri sorunların tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi; bu doğrultuda ilgili kurum ve kuruluşların uygulayacakları politikaların belirlenmesi ve kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa’nın 98. TBMM İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Tahsin Tarhan
Kocaeli Mv.
Tarhan

[Signature]
Dr. Servet MINSAL
Ankara Milletvekili

[Signature]
Özcan PURCU
İzmir Milletvekili

Gülizar BİGER KARACA
Denizli Mv.
Gülizar

[Signature]
Suzan ŞAHİN
Hakkâri Mv.

Kani Beko
İzmir Mv.
[Signature]

Veli AĞBABA
Malatya Mv.

[Signature]
Ayhan BİREK
İzmir Mv.

Barak Erbay
Muğla Mv.

[Signature]
Levent GÖK
Ankara Mv.

[Signature]
ÖZGÜR. REYLAN
Çarşamba Mv.

[Signature]
Av. Dr. M. Serkan KUCUK
İstanbul

